

Factsheet Verzekeringen

Aansprakelijk

In de [factsheet Aansprakelijkheid](#) heeft u kunnen lezen dat ook vrijwilligerswerk aansprakelijkheidsrisico's met zich meebrengt. Een goede verzekering kan de vrijwilliger en de organisatie veel tijd, geld en energie besparen. Maar om een goede verzekering af te kunnen sluiten, zult u eerst moeten weten welke risico's de vrijwilligers en de organisatie precies lopen. Pas als u weet welke risico's er binnen uw organisatie spelen, kunt u beoordelen welke verzekeringen zinvol zijn om af te sluiten. Soms zal namelijk blijken dat de premiekosten hoger uitvallen dan het mogelijk financieel risico dat u loopt.

***Let op!** Ook als u onder de collectieve aansprakelijkheidsverzekering van uw gemeente valt, is het goed om te kijken of daarmee alle risico's zijn gedekt. Misschien is het verstandig om nog aanvullende verzekeringen af te sluiten.*

Verschillende verzekeringen

In het geval van aansprakelijkheid zijn er verschillende verzekeringen die de schade kunnen vergoeden. De meest voorkomende verzekeringen zijn:

1. [Aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren \(AVP\)](#)
2. [Aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven \(AVB\)](#)
3. [Aanvullende aansprakelijkheidsverzekering voor vrijwilligers](#)
4. [Ongevallenverzekering](#)
5. [Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering](#)
6. [Rechtsbijstandsverzekering](#)
7. [Evenementenverzekering](#)
8. [Wettelijke aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen \(WAM\)](#)

Aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren (AVP)

In het [Burgerlijk Wetboek](#) is in [artikel 6:162 lid 1](#) opgenomen dat iemand die ten opzichte van een ander toerekenbaar een onrechtmatige daad pleegt, verplicht is de schade die daaruit is ontstaan te vergoeden. Daarom hebben de meeste mensen een particuliere aansprakelijkheidsverzekering. In het geval dat een vrijwilliger in zijn hoedanigheid als particulier wordt aangesproken, zal in principe de particuliere aansprakelijkheidsverzekering van de vrijwilliger de schade vergoeden. Het is wel belangrijk dat vrijwilligers vooraf checken of de mogelijke risico's door hun eigen particuliere aansprakelijkheidsverzekering worden gedekt.

***Let op!** Niet alle AVP's bieden dekking voor schade die is ontstaan binnen het vrijwilligerswerk. Soms staat er namelijk in de polis vermeld dat "schade toegebracht in uitoefening van beroep of bedrijf zijn uitgesloten van dekking". Hoewel vrijwilligerswerk hier in principe niet onder valt, zijn de grenzen niet altijd even eenvoudig aan te geven. Denk bijvoorbeeld aan de sportleraar die naast zijn gewone werk ook als vrijwilliger de plaatselijke turnclub les geeft. Om dit soort discussies te voorkomen, hebben sommige AVP's expliciet bepaald dat de aansprakelijkheid die verband houdt met het verrichten van vrijwilligerswerk wél gedekt is. Ook hebben veel AVP's een zogenaamde vriendendienst of burenhulp clause waarmee ook de schade die in een vriendendienst sfeer is ontstaan, kan*

worden gedekt. Deze clause biedt in sommige gevallen ook mogelijkheden voor de schade die is ontstaan in het vrijwilligerswerk. Denk daarbij vooral aan individuele en kleinschalige vrijwilligersinitiatieven die in lijn staan met de vriendendienst sfeer.

Aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven (AVB)

Naast de vrijwilliger zelf kan ook uw organisatie aansprakelijk worden gesteld voor de geleden schade. Bijvoorbeeld omdat duidelijk is dat de vrijwilliger de werkzaamheden in opdracht of onder regie van de vrijwilligersorganisatie heeft verricht en/of de organisatie niet de zorgvuldigheid in acht heeft genomen die men van een redelijk handelende organisatie mag verwachten. Daarom is het verstandig om ook voor de organisatie een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Let daarbij wel op of de polis voldoende is toegesneden op een vrijwilligersorganisatie. Niet alle vrijwilligersorganisaties hebben immers op papier staan wat de rechtsverhouding met de vrijwilliger is en of de vrijwilliger in opdracht of onder regie van de organisatie bepaalde werkzaamheden uitvoert. Sommige verzekeraars bieden daarom speciale polissen aan voor vrijwilligersorganisaties waarbij het bijvoorbeeld niet uitmaakt wie het werk uitvoert als het maar voor de organisatie is die in de polis is opgenomen. Hiermee is de organisatie doorgaans afdoende voor letsel en zaakschade aan derden gedekt.

***Let op!** Zorg ervoor dat vrijwilligers als zodanig worden benoemd in de aansprakelijkheidsverzekering. Sommige verzekeringen gaan alleen uit van de term 'ondergeschikten', maar vrijwilligers zullen daar niet in alle omstandigheden onder vallen.*

Een ander probleem wat zich bij de standaardpolissen voor kan doen, is de dekkingssomvang. Wat gebeurt er bijvoorbeeld als een vrijwilliger een radio van een bewoner leent die vervolgens wordt gestolen? Een veel voorkomend risico, maar is het ook gedekt? Daarnaast is het goed om te kijken of de premies die u moet betalen ook realistisch zijn voor een vrijwilligersorganisatie. De standaard bedragen waarvoor bedrijven zijn verzekerd en waarop de premie is gebaseerd, kunnen vele malen hoger zijn dan de maximale schade waarvoor vrijwilligersorganisaties aansprakelijk kunnen zijn.

Aanvullende aansprakelijkheidsverzekering voor vrijwilligers

En wat gebeurt er als de vrijwilliger aansprakelijk wordt gesteld en zelf geen particuliere aansprakelijkheidsverzekering heeft of deze verzekering de schade niet dekt? De vrijwilligersorganisatie kan besluiten dit risico te ondervangen door een aanvullende aansprakelijkheidsverzekering voor vrijwilligers af te sluiten. De kosten hiervan zijn niet zo hoog omdat het een secundaire verzekering is (wordt alleen aangesproken als er geen andere verzekering is die de schade dekt).

Ongevallenverzekering

Zoals reeds is aangegeven, dekt een particuliere verzekering niet altijd automatisch het lichamelijke letsel dat een vrijwilliger oploopt tijdens het vrijwilligerswerk. Daarom is het afsluiten van een ongevallenverzekering het overwegen waard. Een ongevallenverzekering keert ongeacht wie aansprakelijk is een vast bedrag uit als iemand iets overkomt en andere verzekeringen de kosten niet dekken. Ongevallenverzekeringen keren uit bij overlijden en tijdelijke of blijvende invaliditeit en zijn doorgaans verdeeld in vier rubrieken:

1. Uitkering bij overlijden;
2. Uitkering bij gedeeltelijke of blijvende invaliditeit als gevolg van een ongeval;
3. Tijdelijke periodieke uitkering bij arbeidsongeschiktheid;
4. Kosten voor geneeskundige behandeling.

Rubrieken 1 tot en met 3 worden in de polis vastgesteld en hebben geen relatie met de werkelijk geleden schade. Bij de kosten onder 4 gaat het doorgaans om een aanvulling op de eigen ziektekostenverzekering. Bij het afsluiten van een ongevallenverzekering is het verstandig om er goed op te letten welke vormen van (gedeeltelijke) invaliditeit zijn meeverzekerd en of er leeftijdsgrenzen worden gehanteerd.

Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering

Een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering dekt alleen de aansprakelijkheid van de bestuurder zelf en niet van de organisatie. Een bestuurslid kan o.a. persoonlijk aansprakelijk worden gesteld als hij/zij zijn taken niet behoorlijk heeft vervuld of buiten zijn bevoegdheden heeft gehandeld. Met deze verzekering wordt het privévermogen van de bestuurder beschermd en de vermogensschade (financieel nadeel) gedekt. Omdat het een vrij kostbare verzekering is, wordt het nut van de verzekering vaak in twijfel getrokken. Maar voor sommige organisaties kan het wel degelijk slim zijn om zo'n verzekering af te sluiten. Vooral als de mogelijke aansprakelijkheidsrisico's potentiële bestuurders afschrikt in het bestuur plaats te nemen. Bekijk wel altijd of er inderdaad zoveel geld in uw organisatie omgaat dat de premie opweegt tegen de dekking en dat de kosten voor verweer zijn meeverzekerd.

***Let op!** Ga bij de beperkingen goed na of er ook dekking is als de bestuurder niets te verwijten valt op dat punt. Sommige verzekeraars stellen als voorwaarde dat de bestuurder ook niets wist van de gebeurtenissen.*

Rechtsbijstandsverzekering

Aansprakelijkheidskwesties kunnen leiden tot vervelende en dure juridische procedures. Om de kosten hiervan in de hand te houden, bestaan er rechtsbijstandverzekeringen. Bij aanklachten van een cliënt of een ander persoon buiten de organisatie biedt deze verzekering de organisatie bijstand in de vorm van juridische ondersteuning. U kunt daarbij zelf kiezen voor wie u de verzekering afsluit: de organisatie, het bestuur, de medewerkers en of de vrijwilligers. De rechtsbijstandsverzekering van de vrijwilligers zelf biedt namelijk vaak geen dekking als het een aansprakelijkheidskwestie binnen het vrijwilligerswerk betreft.

Evenementenverzekering

Als u grote evenementen organiseert, zullen die niet altijd onder uw reguliere verzekeringen vallen. Het is daarom verstandig om hierover navraag te doen bij uw verzekeraar. De evenementenverzekering is bedoeld voor onverwachte situaties waardoor het evenement niet door kan gaan. Omdat elk evenement anders is, zullen de verzekeringsbehoeften sterk uiteenlopen. Daarom is de verzekering opgebouwd uit rubrieken zodat iedere organisatie de verzekering precies op de eigen situatie af kan stemmen.

***Let op!** Zorg ervoor de schade aan gehuurde of geleende zaken en eventuele transportrisico's ook meeverzekerd zijn.*

Wettelijke aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM)

De WAM is de enige wettelijk verplichte aansprakelijkheidsverzekering in ons land. Als een vrijwilliger bij het uitvoeren van haar activiteiten haar auto gebruikt en schade aan een ander veroorzaakt, zal eerst de WAM- verzekering van de vrijwilliger worden aangesproken. Lijdt de vrijwilliger echter door een eigen fout schade dan keert de WAM niets uit. Wanneer vrijwilligers vaak met de (eigen) auto op pad zijn, kan het voordelig zijn om een aparte polis Bijzondere voorwaarden Schadeverzekering af te sluiten. Ook is het mogelijk om een cascoverzekering af te sluiten die de terugval in de no-claim dekt wanneer de vrijwilliger met de eigen auto schade oploopt.

***Let op!** Veel organisaties stellen dat het gebruik van eigen auto alleen mag als de vrijwilliger ook een ongevallen-inzittendenverzekering heeft afgesloten. Deze verzekering dekt de schade die ontstaat als een vrijwilliger of medepassagier(s) door een auto-ongeval overlijdt of blijvend invalide wordt.*

In 8 stappen goed verzekeren

Maar hoe gaat u nu te werk als u met de verzekeringen aan de slag wilt gaan? Wij hebben voor u acht stappen op een rijtje gezet:

1. Stel een coördinator verzekeringen aan

Wijs binnen de organisatie één persoon aan die met de verzekeringen aan de slag gaat.

2. Inventariseer welke verzekeringen al zijn afgesloten

Neem de polisbladen en papieren van reeds afgesloten verzekeringen door.

3. Bekijk welke verzekeringen er nodig zijn

Neem contact op met een verzekeringsmaatschappij of assurantieadviseur en vraag een second opinion van een andere verzekeraar of advies van de bond/ koepel of vrijwilligerscentrale.

4. Zijn er collectieve verzekeringen waarvan u gebruik kunt maken

Bijvoorbeeld via de gemeente of bij de bond of koepelorganisatie waar u lid van bent.

5. Vraag offertes aan

Vraag altijd meerdere offertes aan zodat u kunt vergelijken.

6. Vergelijk de offertes en vraag aanvullende informatie

Kijk daarbij niet alleen naar de prijs maar let ook op de polisvoorwaarden en vraag om aanvullende informatie als er iets onduidelijk is.

7. Sluit de noodzakelijke verzekeringen af

Stel niet uit. Maak uw keuze en laat een daartoe bevoegd persoon de polis ondertekenen.

8. Deel de kennis met een collega

Zorg ervoor dat iemand de verzekeringszaken kan waarnemen als u er niet bent.